

Den 2. maj 2022
MIM 50-22

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om "Udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 11490/2021 af dd.mm.2022 om ikke-godkendelse af basisstoffet calcium propionat, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011" (Komitesag)

Resumé

Kommissionen foreslår, at stoffet calcium propionat ikke godkendes som basisstof i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stoffet ikke bliver opført på bilag C om basisstoffer til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 17. og 18. maj 2022, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller staten. Der er ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser. Miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark påvirkes neutralt. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for calcium propionat. Regeringen agter på den baggrund, at støtte Kommissionens forslag om ikke-godkendelse af calcium propionat som basisstof.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 11490/2021 af dd.mm.2022 for basisstoffet calcium propionat.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 23, stk. 5 og artikel 13, stk. 2, som fastlægger, at basisstoffer skal vurderes iht. forordningen, og at Kommissionen skal foreslå enten en godkendelse eller en ikke-godkendelse af et basisstof, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 17. og 18. maj 2022, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ikke-godkendelse af calcium propionat som basisstof iht. forordning om plantebeskyttelsesmidler.

Basisstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under den europæiske fødevarerikkerheds autoritet (EFSA), hvor flere EU-staters pesticidmyndigheder har deltaget. Disse vurderinger har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål ikke at godkende calcium propionat som basisstof iht. forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet en teknisk rapport over risikovurderingen for basisstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge EU Kommissionens udkast til vurderingsrapport, der hører til forslaget, har vurderingen af basisstoffet ud fra de ansøgte anvendelsesområder vist, at det kan antages, at basisstoffet opfylder betingelserne i artikel 23 i forordning 1107/2009 for godkendelse, dvs. at det er vist, at der ifølge Kommissionen er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Basisstof	Anvendelsesområde
Calcium propionat	Svampebekæmpelse på rekreativt græs og golfbaner, samt til blomsterløg og blomsterknolde på friland.

Når aktivstoffer er godkendt som basisstoffer iht. forordning 1107/2009, skal plantebeskyttelsesmidler, der udelukkende indeholder et eller flere basisstoffer, ikke godkendes i medlemsstaterne. Midlerne må anvendes uden godkendelse til de anvendelser og med de risikobegrænsende foranstaltninger, der er sammenfattet i en vurderingsrapport, som er knyttet til forordningsforslagene.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Basisstoffet calcium propionat er ikke godkendt i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet ikke blive optaget på bilag C (basisstoffer) til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Calcium propionat må i dag ikke anvendes til behandling af afgrøder, da det ikke er godkendt som basisstof.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget medfører ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Det vurderes, at forslaget om ikke-godkendelse af calcium propionat ved de ansøgte anvendelser påvirker beskyttelsesniveauet neutralt.

Calcium propionat er søgt godkendt til svampebekæmpelse på rekreativt græs og golfbaner, samt til blomsterløg og blomsterknolde på friland.

Calcium propionate er et foder-tilsætningsstof samt fødevarer-konserveringsmiddel (E282) i forskellige fødevarerprodukter f.eks. alment anvendt i bagværk for at forlænge holdbarheden ved at hæmme væksten af mikroorganismer såsom mug. Miljøstyrelsen er enig med EFSA's konklusion om, at anvendelsen som fødevarer-konserveringsmiddel ikke kan bruges til at vurdere stoffet som basisstof den høje ansøgte dosering taget i betragtning (12 x 40 kg/ha pr. år). Derudover indeholder stoffet urenheder såsom bly, kviksølv og arsenik, hvilket potentielt kan udgøre en risiko ved anvendelse på samme areal over en årrække ved den ansøgte høje dosering.

EU-vurderingen har vist, at calcium propionate sandsynligvis skal klassificeres for sundhedseffekter. Stoffet vurderes at have øjenskadende effekter både som rent stof samt i den brugsklare opløsning, der vil derfor skulle være krav om brug af værnemidler.

Ansøger har baseret sundhedsvurderingen af stoffet på en begrænset mængde studier. Der er bl.a. ikke data på stoffets akutte giftighed ved indånding, information der vurderes at være relevant, da stoffet udbringes med sprøjte. Derudover er der ikke indsendt vurdering af om stoffet er hudirriterende, og om det giver hormonforstyrrende effekter eller effekter på immunsystemet. Da der heller ikke er inkluderet robuste og fyldestgørende argumenter for at denne information ikke er relevant, konkluderes det i EU-vurderingen, at der ikke er tilstrækkelig information om stoffets skadelige sundhedseffekter.

Risikovurderingen er mangelfuld, og det har ikke været muligt at færdiggøre vurderingen for sprøjteførere, arbejdstagere, naboer, forbipasserende samt småbørn på rekreative græsarealer.

Miljøstyrelsen vurderer, at såfremt der foretages en korrekt risikovurdering, vil de ansøgte anvendelser kræve risikobegrænsende foranstaltninger.

Miljøstyrelsen vurderer ligesom Kommission, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår sundhed.

Dokumentationen er ikke tilstrækkelig til at vurdere, hvorvidt calcium propionat skal miljøfareklassificeres.

Stoffet nedbrydes sandsynligvis hurtigt i jord og bliver til calcium og propansyre. Modelberegninger viser, at propansyre ved den ansøgte dosering udvaskes i koncentrationer over den generelle grænseværdi på 0,1 µg/L (72,85 til 1305,9 µg/L).

Risikovurderingerne for alle ikke-mål organismer inkl. bier, jordlevende mikroorganismer og regnorme er mangelfulde og kunne ikke færdiggøres.

Miljøstyrelsen vurderer ligesom Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår miljø og grundvand.

Det vurderes på linje med Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for calcium propionat. Det vurderes derfor på linje med Kommissionen, at stoffet ikke opfylder kriterierne for godkendelse som basisstof i henhold til i artikel 23 i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Det vil sige, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår human sundhed, miljø og grundvand.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i miljøspecialudvalget, hvortil der er indkommet bemærkninger fra Rådet for Grøn Omstilling (RGO). RGO bemærker, at datagrundlaget bag ansøgningen er meget mangelfuldt. RGO støtter at calciumpropionat ikke godkendes som basisstof.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget om ikke-godkendelse som basisstof af calcium propionat blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for basisstoffet calcium propionat. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget om ikke-godkendelse af calcium propionat som basisstof.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.